

Platforma ANARHIVA își propune să documenteze istoria puțin cunoscută a pătrunderii și a răspândirii ideilor anarchiste în România, începând cu secolul XIX și până în zilele noastre.

Colecțiile arhivate nu sunt menite numai să tezaurizeze un patrimoniu, ci să prezinte continuitatea practicilor și ideilor libertare în spațiul românesc.

În ciuda ocultării tradiției anarchiste autohtone, au existat destule personalități, publicații, grupuri, edituri, periodice, corespondențe și, în general, o importantă producție literară asociată mișcării libertare.

Indiferent de perioada istorică de care vorbim, anarhiștii din spațiul

românesc au fost mereu conectați la rețelele internaționale, având o contribuție care nu s-a limitat doar la spațiul autohton, ci a depășit orizonturile granițelor politice.

Încercăm să ilustrăm prin diversitatea surselor și colecțiilor inventariate (broșuri, afișe, reviste, fanzine etc.) multitudinea practicilor de organizare și de reflecție critică anti-autoritare.

În același timp, sperăm că această colecție să se dezvolte și să atragă viitoare contribuții care să documenteze aspecte necunoscute ale acestei istorii neîntrerupte. De asemenea, sperăm ca prin demersul nostru să trezim un interes mai larg legat de cunoașterea și cercetarea anarchismului în România. De altfel, materialele prezentate pot fi surse de inspirație pentru acțiuni și practici de auto-organizare ghidate de aceleași principii.

facebook.com/anarhivaro
anarhivaa@gmail.com
anarhiva.com

>>> Turneul EZLN

Comunitatea Zapatistă din Chiapas (Ejército Zapatista de Liberación Nacional, EZLN) și Comitetul Indigen Clandestin Revoluționar au anunțat prin comunicatul din 5 octombrie 2020 călătoria delegaților zapatiste pe cele cinci continente, care va avea loc în 2021. Rolul acestaia va fi de a înțelege mai bine crizele prin care trecem ca umanitate și de a răspândi „virusul rezistenței și al rebeliunii”. Turneul, susținut doar de insurgenți zapatiste, va celebra și 20 de ani de la Marșul Culorilor Pământului (La Marcha del Color de la Tierra) și va începe în Europa. Simbolic, turneul european se va încheia la Madrid pentru a marca cei 500 de ani de la începutul colonialismului spaniol în Mexic.

„În fața trenurilor puternice, bărcile noastre. În fața centralelor termoelectrice, licările de lumină lăsate de zapatiste femeilor care (se) luptă peste tot în lume. În fața zidurilor și granițelor, călătoria noastră colectivă peste mări. În fața marelui capital, câmpul lucrat împreună. În fața distrugerii planetei, un munte plutind la orele fragede ale dimineții. Suntem zapatiste, purtătoarele virusului rezistenței și al rebeliunii, și aşa vom merge pe cele cinci continente.”

<https://chiapas-support.org/2020/10/07/ezln-we-will-go-to-find-what-makes-us-equal-despite-oblivion-we-live/>

>>> Rețetă „Burger Vegan”

- o pungă de fulgi de ovăz (500 g.);
- o vânătă scoasă din cuptor sau de pe grill, tăiată cubulete și sotată până devine moale;
- un dovlecel crud, ras;
- jumătate de sfecă roșie crudă, rasă;
- o ceapă tăiată mărunt;
- 5 căței de usturoi (pisăti);
- 150 ml sos de soia;
- Condimente: sare după gust, chimion, coriandru boabe (prăjite puțin în ulei), piper și boia afumată;

După ce se amestecă compoziția, se lasă puțin (aproximativ două ore) la frigider pentru o mai bună modelare cu susan, iar apoi se prepară burger-ul la tigaie și se servește celor din jur.

Rețetă recomandată de Bec Ars & B.

>>> Biblioteca a.casă | CJ

Un loc comod în noul spațiu autonom a.casă, în bibliotecă vei găsi materiale tipărite – cărți, fanzine, pamflete, postere, stickere – despre diverse subiecte legate de critică socială radicală. Avem materiale pe acțiune directă, feminism, punk și do-it-yourself, ecologie, teorie radicală, anti-represiune, mișcări sociale, arte, etc. Tot aici și-a găsit refugiu biblioteca și arhiva Rizom Infokiosk.

Găzduim și o mini-librărie cu cărți și reviste de la Editura Pagini Libere + calendarul 2021, Jurnal din Vulturilor 50, Cutra, zinefem, Poliția Ucide, Dysnomia.

Primim cu bucurie donații de cărți și sugestii pentru a îmbogăți biblioteca. În catalogul bibliotecii poți vedea ce avem deja: libracasa.librarika.com

Pentru nouăți, urmărește blogul casei: acasa.blackblogs.org/category/biblioteca/

>>> Biblioteca Filaret 16 | B

Noul spațiu DiY deschis în București, Filaret 16, a început să adune cărți pentru bibliotecă. Avem deja două corpuri de bibliotecă pline, unul cu cărți și reviste feminine, despre sex work, educație anti-rasistă, anti-transfobă, anti-autoritară, diferite perspective și voci de stânga, punk și DiY, și alte subiecte super captivante, și celălalt cu benzi desenate. Sperăm ca în curând, când se vor mai relaxa restricțiile, să putem deschide pentru vizite de lectură mica noastră bibliotecă în creștere. Dacă vreți să ne faceți cadou o zină, revistă sau carte care credeți că s-ar potrivi în biblioteca noastră, lăsați-ne un mesaj privat pe pagina de Facebook @ Filaret16DiY. Dintre editurile și inițiativele editoriale din România, veți putea citi la noi: Black Button Books, CUTRA, Dezarticulat, Editura Pagini Libere, Fractalia, Hecate, Literatură și Feminism, Posthum Journal și multe alte nume locale pe care sigur vă veți bucura să le regăsiți aici!

CUPRINS

I. TEXTE	3
Zamfir C. Arbure-Ralli (1848-1933)	3
Nicolae Zubcu-Codreanu (1852-1878)	4
Doctorul Nicolae Russel și <i>Besarabia</i> (1879)	5
Constantin Dobrogeanu-Gherea: <i>Anarchism și socialism</i> (1908)	6
Clujul/Koloszvár în vremea molimei prin ochii lui Elisée Reclus (1873)	7
Panaït Mușoianu (1864-1944)	8
<i>Carmen Sylva</i> (1895)	9
<i>Sociala</i> (1898): prima revistă anarhistă din România publicată într-un sat	10
Iuliu Neagu-Negulescu și <i>Les Temps Nouveaux</i> (1900)	11
<i>Vremuri noi</i> – organ communist-libertar (1908)	12
<i>Mișcarea socială</i> (1911)	13
Cornelia Ștefănescu	14
Joseph Ishill, un tipograf anarhist (1888-1966)	14
<i>Iztok</i> (1981)	16
<i>Anarchia</i> (2012)	17
<i>Slogan</i> , o publicație anarho-punk istorică (1997-2012)	17
<i>Gluga Neagră</i> – fanzin Do it Yourself Hardcore Punk	18
<i>El Cabaret</i> (2011)	19
Lovekills (colectiv și zină anarcha-feministă)	20
autotext – colectivă editorială autonomă (2013)	21
<i>D.I.Y.</i> (2004)	22
Do-it-Yourself Satu-Mare (2006)	23
9 noiembrie – Ziua internațională de luptă împotriva fascismului și a tuturor formelor de discriminare (2007)	24
Spațiul D.I.Y. Craiova (2011-2015)	25
Hrană, nu Bombe! (Food not Bombs)	25
Occupy UBB (2013)	26
<i>Buruieni</i> (2010-2015)	26
<i>Creiereală</i> (2014)	27

Masa Critică (Critical Mass)	27
Săptămâna globală de solidaritate cu prizonierii politici anarhiști. ABC Belarus (2015).....	28
II. COLECȚIA ANARHIVATĂ	31
1.2 Colecție volume sec. XIX (18xx-1900)	31
1.3 Colecție reviste sec. XIX (18xx-1900)	31
1.5 Colecție diverse sec. XIX (18xx-1900)	31
2.2 Colecție volume sec. XX (1901-1947)	31
2.3 Colecție reviste sec. XX (1901-1947)	32
2.4 Colecție broșuri sec. XX (1901-1947)	32
2.6 Colecție diverse sec. XX (1901-1947)	32
3.4 Colecție zine sec. XX (1948-2000)	33
3.5 Colecție broșuri sec. XX (1948-2000)	33
3.7 Colecție fluturași sec. XX (1948-2000)	33
4.2 Colecție volume sec. XXI (2001-20xx)	33
4.3 Colecție reviste sec. XXI (2001-20xx)	33
4.4. Colecție zine sec. XXI (2001-20xx)	34
4.5 Colecție broșuri sec. XXI (2001-20xx)	36
4.6 Colecție diverse sec. XXI (2001-20xx)	37
4.7 Colecție fluturași sec. XXI (2001-20xx)	37
4.8 Colecție afișe sec. XXI (2001-20xx)	38
5. Colecție fotografii, portrete etc.	39
6.1 Colecție media, afișe, concerte, DIY+	39
7. Colecție video (Documentare, filme, interviuri etc.)	40
III. VOLUM PUBLICAT	41
Nicolas Trifon – un parcurs libertar (carte)	41
IV. DIVERSE	44
Biblioteca a.casă din Cluj	44
Biblioteca Filaret16 din București	44
Turneul EZLN	45
Rețetă „Burger Vegan”	45

nu lipsite de riscuri uneori, cu opozanții regimurilor din Est, istorisirea, bogată în observații și detalii, poate fi citită și ca o suită de tablouri, care ne descoperă amănunte și perspective de multe ori noi și surprinzătoare. Parcurgerea acestor evocări poate fi deosebit de instructivă pentru oricine își dorește o perspectivă ceva mai nuanțată și, în același timp, mai cuprinzătoare asupra istoriei recente.

Primele două interviuri au fost realizate în 2012. Unul dintre ele a apărut în revista *Anarhia*, iar mai apoi a fost tradus în limba germană, în revista *Bună*. Cel de-al treilea, dedicat revistei *Iztok*, a apărut inițial în 2007 și a fost tradus de noi din limba franceză. Ultima parte a antologiei cuprinde discuția pe care am purtat-o cu Nicolas Trifon în luna aprilie a acestui an.

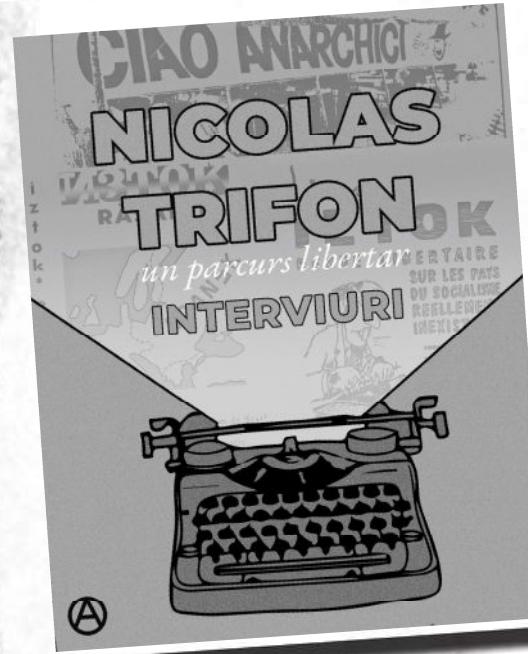
Am socotit de un interes deosebit și includerea în volum, ca anexă, a unui manifest tipărit de grupul „Iztok” în Franța și apărut inițial în 1981, în limba română. Acest text, care făcea parte dintr-o broșură care mai conținea revendicările lui Vasile Paraschiv și „chemarea de la Gdansk”, venea pe fondul măsurilor de austерitate din România, dar și al contestărilor tot mai numeroase ale puterii, venite din partea muncitorilor. Manifestul, din care au ajuns puține exemplare în țară, se intitula „Ce vor anarhiștii?”. Textul acestei inedite broșuri a fost preluat din revista *Anarhia*, unde cei interesați pot găsi un întreg dosar dedicat grupului „Iztok”, lui Nicolas Trifon și propunerilor muncitorului Vasile Paraschiv.

Dincolo însă de istoriile, portretele și tablourile zugrăvite, interviurile cu Nicolas Trifon spun și o altă poveste, la fel de importantă poate, deși o fac într-un mod indirect. Este însăși povestea realizării acestei colecții de interviuri și a surprinzătoarei (re)găsiri între mai multe generații de libertari care a părlejuit-o. Alcătuită, paradoxal cumva, tocmai într-o perioadă a izolării, restricțiilor și distanțării, colecția e rodul unei munci colective care a rețesut toate aceste „fire” libera-re laolaltă și la care ne bucurăm că am putut lua parte.

ferm dictatura și injustiția, refuzau să aleagă docili între soluțiile „ready-made” disponibile. Tocmai de aceea, parcursul lui Nicolas Trifon este unul interesant. El pune la îndoială dihotomiile simplistice și dogmatice cu care suntem, poate, atât de obișnuiți în România și care, după 1989 au ținut (și încă țin) loc de discurs sau de dezbatere politică și intelectuală.

De altfel, sfârșitul anunțat al istoriei, odată cu prăbușirea „cortinei”, nu a mai venit, iar era de prosperitate și echitate promisă de îmbrățișarea modelului capitalist se lasă încă așteptată. Termeni ca libertate, drepturi sau democrație au fost între timp cooptați aproape total, fiind goliți de conținut și împăiați, simple trofee inofensive la butoniera „pieței libere”. Doar stafia comunismului mai bântuie, zice-se, setoasă de sânge și întorcându-i din drum pe toți rătăciții care mai au încă îndoielii în legătură cu victoria libertății în „cea mai bună dintre orânduirile posibile”. În același timp, vechea dominație a „birocratiei roșii” a supraviețuit aproape intactă schimbărilor de regim. Ea s-a convertit, firesc și fără prea mari potențeli, în autoritatea „pieței libere” – pe care puțini au avut îndrăzneala să-o conteste –, fără ca structurile efective ale puterii și privilegiului să fie cu ceva afectate. Soluția eliberatoare s-a dovedit din nou, ca de atâta ori, doar o altă cale către servitute pentru cei mulți. Iar cei care au refuzat să aleagă, „refractarii”, cei care, angajându-se critic în lupta socială, n-au „aderat la nimic” (după o celebră vorbă istratiană), au rămas, azi ca și ieri, la fel de puțin auziți. Este și cazul lui Nicolas Trifon.

Interviurile cu Nicolas Trifon sunt o lectură pasionantă. De la evocarea primelor ani petrecuți în România și a primelor „ieșiri din rând”, la activitatea militantă din Franța și implicarea în grupul „Iztok”, ori la călătoria în Polonia și legăturile,

TEXTE

Selectie din materialele anarbivate

Zamfir C. Arbure-Ralli (1848-1933)

La 14 noiembrie 1848 se naștea la Cernăuți (pe atunci parte a Austriei) Zamfir Arbure-Ralli, văstări al unei cunoscute familii boierești din Basarabia. La 17 ani pleacă la studii la Moscova și Petersburg. Este în curând înțemnițat în fortăreața Petru și Pavel pentru implicarea în mișcarea studențească și revoluționară. A făcut parte din același cerc cu Serghei Neceaiev, a cărui proces și poveste i-au inspirat lui Dostoievski ideea romanului *Demonii*. A reușit să evite deportarea în Siberia și să fugă în Elveția, unde s-a și stabilit pentru o vreme. Aici l-a cunoscut pe Mihail Bakunin, devenind

unul dintre apropiații săi. Sub îndrumarea acestuia a înființat, alături de alții tineri din Rusia, o tipografie. Textele publicate aici erau destinate revoluționarilor din Imperiul Rus, Arbure organizând în același timp o rețea de contrabandă a cărților și publicațiilor subversive care trecea prin Iași și Galați. Sub numele de Zemphiry Rouleff, Arbure s-a aflat în 1872 la Saint-Imier (Elveția) printre delegații prezenți la congresul de constituire a „internaționalei anarhiste”. Prieten cu mulți gânditori și revoluționari anarhiști celebri – cu Élisée Reclus a scos o revistă, *Le Travailleur*, iar printul Kropotkin l-a scăpat din arestul poliției elvețiene –, Zamfir Arbure ne-a lăsat și câteva fascinante volume de memorii, scrise

după stabilirea în România: *În exil, Temniță și exil, Nihilistii, În pușcăria Petro-Pavlovsc*. Alături de Victor Crăsescu, alt narodic refugiat în România, dar și de Sofia Nădejde, a scos prima revistă ilustrată pentru copii din România, *Amicul copiilor*. Aici a publicat în foileton și câteva romane dedicate tinerilor. Ulterior a ajuns director al biroului de statistică din București, implicându-se însă sporadic și în diferite cauze politice.

În imagine portretul lui Arbure făcut în anii '20 de pictorița Nadia Bulighin.

Nicolae Zubcu-Codreanu (1852-1878)

„În ziare? Numai vorbe late, șovinism, o desăvârșită neștiință în toate și o rea credință din partea celor mai mulți. În tinerime? Închinarea căștigului, închinarea aurului și sărutarea mânușilor carierei.” (Nicolae Codreanu)

Nicolae Zubcu-Codreanu, unul dintre primii socialisti din România, s-a născut în Basarabia. A urmat cursurile Academiei medico-chirurgicale din Petersburg, însă a trebuit să fugă din Rusia, fiind urmărit de poliția țaristă pentru implicarea în mișcarea studențească și narodnică. Mutat în România încă din 1874, Nicolae Codreanu a animat unul dintre primele cercuri sociale din țară, profesând în același timp ca medic în Argeș, dar și în zona Tutovei, în Moldova. A scris pentru presa socialistă și anarhistă (din România, dar și internațională). Câteva texte i-au apărut în publicațiile pe care le scotea Zamfir Arbure în Elveția, *Obșcina și Rabotnik* (în limba rusă), dar și în *Le Travailleur*, revistă pe care Arbure o publica împreună cu geograful anarhist Elisée Reclus. În timpul Războiului de Independență a fost medic în spitalele militare. Tot în această perioadă, împreună cu Zamfir Arbure, s-a implicat activ în organizarea transporturilor de literatură revoluționară peste Prut. În același timp, cei doi împărtăreau texte subversive ofițerilor și soldaților ruși

DIVERSE

Cartea *Nicolas Trifon - un parcurs libertar internationalist (interviuri)*, în colaborare cu Pagini Libere

În anumite circumstanțe – în Occident la fel ca și în „lumea a treia” – marxism-leninismul putea fi o armă eficace pentru cei oprimăți, victime ale nedreptăților perpetuate de reprezentanții puterii politice, economice și simbolice... Același marxism-leninism, aflat de această dată în slujba puterii, s-a dovedit a fi și mai eficace în reducerea la tăcere a celor asupriți, oprimăți, revoltați de nedreptăți. Pentru acest motiv nu puteam fi marxist, nici leninist și am devenit anarhist. (...) Contenciosul între libertari și cei care se revendică de la Marx va continua atâtă timp cât acestia din urmă nu își fac doliul noțiunii leniniste de avangardă și nu își clarifică relația cu statul. Din două, una: ori comunismul va fi libertar, ori vom asista la o nouă formă de dictatură cu veleități totalitare. (Nicolas Trifon)

Nicolas Trifon, libertar plecat din România în 1977 și stabilit la Paris, a avut un parcurs (personal și politic) diferit de cele cu care suntem îndeobște familiarizați, mai ales în perioada Războiului Rece, marcată la noi de lipsuri, izolare și represiune, dar și de polarizarea înselătoare a soluțiilor și perspectivelor. Nu de puține ori vocile contestatarilor sau opozanților au fost folosite, la noi și aiurea, pentru a legitima, prin contrast, modelul politic și social „opus”. Nu este de mirare pe de altă parte că, în general, s-a dat foarte puțină atenție celor care, condamnând

234. El Cabaret / proiect muzical/artistic
 235. El Cabaret / proiect muzical/artistic

7. Colectie video (Documentare, filme, interviuri etc.)

236. Reconstruction: Anti-NATO Days (2009)

aflată pe teritoriul României, succesul de care s-au bucurat alertând autoritățile militare și poliția secretă țaristă. Urmăriri de spioni ruși, care încercau să-i asasineze, Arbure și Codreanu au trebuit să fugă din București. Nicolae Codreanu a încercat să ajungă la prietenul său, medicul Nicolae Russel, aflat la Curtea de Argeș. A murit la 31 decembrie 1878, la doar 26 de ani, în casa acestuia, epuizat de o pneumonie galopantă, pe care o făcuse pe drum. Liber cugetător, Nicolae Codreanu nu și-a încălcăt principiile nici pe patul de moarte, refuzând administrația ultimelor taine de către preot și lăsând instrucțiuni să fie înmormântat civil. Cu toate acestea, autoritățile ecclaziale din Curtea de Argeș i-au nesocotit ultima dorință, impunând oficierea serviciului religios. Însoțiti de jandarmi cu baioneta la armă, preoții au intrerupt înmormântarea. Apropiații și tovarășii lui Nicolae Codreanu au fost ținuți la distanță și opriți să se împotrivească sub amenințarea puștilor, în timp ce preoții au ținut slujba. În anarhivă se găsește o broșură dedicată vieții medicului Nicolae Codreanu, scrisă de prietenul său, Zamfir Arbure, și publicată în 1879 sau 1880, în 1.000 de exemplare.

Doctorul Nicolae Russel și Besarabia (1879)

Apărută în 1879 la Iași, prima revistă socialist-anarhistă de la noi, *Besarabia*, era scoasă de grupul din jurul originalului doctor Russel (poreclit și „doctorul american”), din care mai făceau parte și frații Nădejde sau Constantin Mille, viitorii redactori ai periodicului literar-științific *Contemporanul*. Pe lângă contrabanda cu literatură revoluționară peste Prut, Dr. Russel (unul dintre refugiații din Imperiul Rus ajunși la acea vreme în România) se ocupa și cu medicina. Casa lui era mereu deschisă, samovarul mereu cald, discuțiile mereu aprinse, iar cei lipsiți de mijloace aveau intrare liberă la consultații. Convingerile politice „extravagante” (mai precis anarhiste) ale doctorului l-au făcut celebru în Iași, aducându-l și în vizorul autorităților, care l-au expulzat din țară, la presiunea ambasadei țariste, în

1881. Iată unul dintre remediiile pe care se pare că le recomanda doctorul în caz de tuse, răgușelă, insomnie, nervozitate etc. Reclama a apărut în paginile revistei *Besarabia*.

Constantin Dobrogeanu-Gherea: *Anarchism și socialism* (1908)

Născut în Imperiul Rus, pe numele său adevărat Solomon Katz, criticului Constantin Dobrogeanu-Gherea (1855-1920) a fost unul dintre revoluționarii narodnici care s-au refugiat în România din calea persecuțiilor țariste. Este cel mai important teoretician marxist din România, iar analizele sale literare și sociologice, mai ales studiul *Neoibagia*, nu și-au pierdut nici azi prospetiția și interesul.

Ajuns inițial la Iași, s-a implicat în transporturile de literatură subversivă peste Prut, transporturi care veneau din Elveția, de la Nicolae Russel și Zamfir Arbure. La acea vreme era, se pare, mai degrabă apropiat de aripa „bakuninistă” a mișcării socialiste. Răpit de spioni ruși în 1878 de la Galați și deportat în Imperiul Rus, a reușit să fugă din captivitate și să se reîntoarcă în România. O monografie excelentă dedicată vieții și operei lui Gherea a fost scrisă de istoricul Zigu Ornea: *Viața lui C. Dobrogeanu-Gherea*, Cartea Românească, 1982. Teoretician al vechii mișcări socialiste, a publicat în 1885-1886 la Iași manifestul „Ce vor socialistii români?”, marând astfel despărțirea mișcării de tendințele anarchiste de la început și orientarea către parlamentarism. Constantin Dobrogeanu-Gherea, care se pare că inițial fusese simpatizant al teoriilor anarchiste, a nutrit un interes statoric pentru gândirea libertății, chiar dacă a făcut-o de pe pozițiile unei critici neîmpăcate, odată vechile convingeri părăsite. Două dintre articolele sale pe această temă – dintre care unul a apărut și în Franță în 1892, stârnind admirația intelectualilor marxiști, inclusiv a lui Engels și Paul Lafargue – au apărut în broșură, în 1908, și pot citite în anarhivă.

- 1881. Iată unul dintre remediiile pe care se pare că le recomanda doctorul în caz de tuse, răgușelă, insomnie, nervozitate etc. Reclama a apărut în paginile revistei *Besarabia*.
- 206. Afiş Manifest de stradă #1 (2007)
- 207. Ai probleme la locul de muncă? #1 / MAHALA
- 208. Ai probleme la locul de muncă? #2 / MAHALA
- 209. Ai probleme la locul de muncă? #3 / MAHALA
- 210. Alegeri 2015, criza economică, mișcări sociale și represiune în Belarus (2015) / CLACA
- 211. Anarhismul în România: o istorie uitată? (2017) / Laolaltă #1
- 212. Banditism, literatură și anarhie în secolul XIX (2018) / Laolaltă #2
- 213. Cărțile anarchiste (2013)
- 214. Demonstrație împotriva tuturor formelor de discriminare (2007)
- 215. Evenimente „Mai 1968-2014” / Creiereală
- 216. Hrană nu bombe Craiova (2015) / Spațiu D.I.Y. Craiova
- 217. L'anarchisme en Roumanie - une histoire libertaire qui reste à écrire (2017)
- 218. LoveKills Festival #3
- 219. LoveKills Manifesto (2007)
- 220. Manifest autotext (2013)
- 221. Război războiului! / Krieg dem Krieg (2014) / Revista BUNĂ
- 222. Revelion Spațiu Do-It-Yourself Craiova (2012) / Spațiu D.I.Y. Craiova
- 223. Târg Autonom Craiova (2013-2014) / Spațiu D.I.Y. Craiova
- 224. Târg de carte autonom (2013) / Cluj
- 225. Timișoara Tattoo Circus
- 226. Voluntari. Folositori. Cui? (2014) / Creiereală
- 227. Ziua Roșiei Montane #5 (2015) / Spațiu D.I.Y. Craiova

5. Colecție fotografii, portrete etc.

- 228. Fotografii Spațiu Do-It-Yourself Craiova (2012-2015)
- 229. Iuliu Neagu-Negulescu (1878-1940) / fotografie colorizată
- 230. Unul care nu va candida – Panait Mușoiu (1905) / afiş, portrete

6.1 Colecție media, afișe, concerte, DIY+

- 231. Afise concerte Spațiu Do-It-Yourself Craiova (2014-2015)
- 232. Afise concerte D.I.Y.S.M. (2008)
- 233. Defend DIY Music (banner)

178. Fluturaș Free Tekno (2018) / Autonomous and Ravers Against Fascism
179. Fluturași informativ Centrul de cultură anarhistă (2012)
180. Fluturași Joia Mâñoasă „The War You Dont See” (2012) / Tinerii Mâñoși
181. Fluturași revista „Bună: Zeitschrift für Befreiung & Emanzipation – nicht nur in Rumänien” (2014 - 2016)
182. Fluturaș Joia Mâñoasă „Blokada” (2013) / Tinerii Mâñoși
183. Fluturaș Uccupy UBB #1 (2013)
184. Fluturaș Uccupy UBB #2 (2013)
185. Fluturaș Uccupy UBB #3 (2013)
186. Fluturaș „Demonstrație împotriva fascismului și a tuturor formelor de discriminare” (9 Noiembrie 2008)
187. Fluturaș „Ziua în care nu cumpери nimic/Buy nothing day” (2007)
188. Hrană, nu Bombe! Food not Bombs! / Timișoara
189. Hrană, nu Bombe! Food not Bombs! (2007)
190. Împreună împotriva rasismului, fascismului și naționalismului (9 noiembrie)
191. Info-Propaganda: Definiția anarhismului (după Jason Justice)
192. Info-Propaganda: Sindicalismul revoluționar (2006)
193. Manifest „Demonstrație împotriva discriminării, sub toate formele ei” (2008)
194. Manifest „Demonstrație împotriva tuturor formelor de discriminare” (2007)
195. Nu există război împotriva terorismului. Războiul înseamnă teroare! (2004?)
196. O altfel de lume este posibilă (2003)
197. Party „Ladyfest România” (2007)
198. Pliant 8 martie / LoveKills
199. Război? Nu în numele meu! (2003)
200. Reclaim! Underground Timișoara Festival (2009)
201. Vocea animalelor (2013)
202. Ziua Internațională a femeii (2008) / LoveKills
203. Ziua Internațională de luptă împotriva fascismului și antisemitismului (9 Noiembrie)

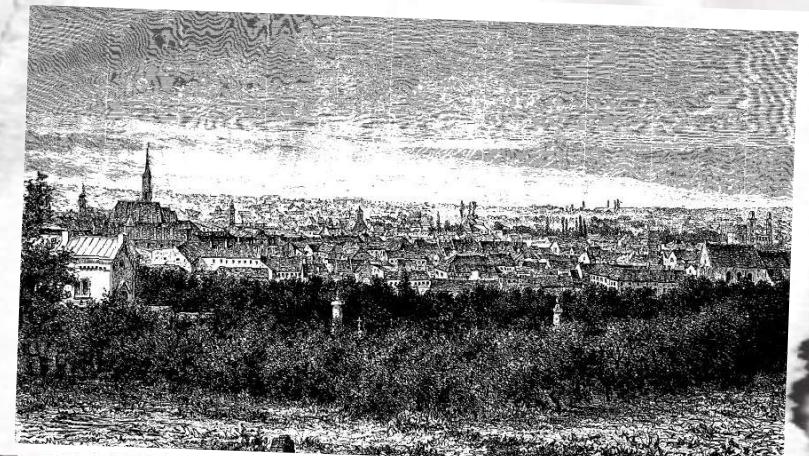
4.8 Colecție afișe sec. XXI (2001-20xx)

204. 1 mai muncitoresc (2014) / Creiereală
205. 9 noiembrie: ziua internațională a luptei împotriva fascismului și antisem-

Clujul/Koloszvár în vremea molimei prin ochii lui Elisée Reclus (1873)

Elisée Reclius, geograf, explorator și anarchist francez, a străbătut Transilvania în 1873. Notele sale de călătorie, însotite de desene inedite care surprind locurile vizitate (Oradea, Ciucea, Cluj, Turda, Roșia Montană, Hunedoara, Sebeș, Valea Jiului etc.) au fost publicate în 1874 cu titlul „Voyage au régions minières de la Transylvanie Occidentale”.

Koloszvár, al doilea oraș al Transilvaniei după numărul de locuitori este primul din punct de vedere politic și se fălește, de asemenea, cu întărietatea pe care o are față de toate celelalte, cu frumusețea edificiilor sale, eleganța societății și rafinamentul manierelor. Cu toate acestea, dacă n-aș fi știut dinainte, nu mi-aș fi dat în ruptul capului seama că intram într-o capitală. Doar două trăsuri așteptau la gară și descoperii că eram unicul călător. Străzile erau aproape pustii; în piața cea mare nu era nimeni la plimbare, iar când trecui prin fața cafenelei principale, răzleții mușterii se întoarseră cu curiozitate, ca și cum sosirea unui străin era un fenomen ciudat. Nerăbdarea oamenilor de la hotel mi se păru și ea foarte neobișnuită. Desigur, aspectul Koloszvár-ului era acela al unui mic oraș de provincie, însă purtările locuitorilor săi nu mă uimeau mai puțin. Avui în curând și explicația miserabilă. În mijlocul tăcerii generale a orașului, dopotele tuturor bisericilor începură să bată deodată. Din timp în timp auzeam din camera mea un zgomot înfundat, ca de pași regulată. Privii pe fereastră: erau convoaie care

se perindau unul după celălalt. Procesiunea era continuă. Era clar că han-giu din Ciucea nu mințise. Holera făcea ravagii la Koloszvár, iar prudența îmi recomanda să nu rămân aici prea mult timp. Mă bucurai foarte mult atunci când un amic veni să mă ia seara pentru a mă duce la țară.

Bisericile (din Koloszvár) erau pline de persoane în doliu și, de altfel, arhitectura lor posăcă nu mă îmbia defel să-mi doresc să le văd și interiorul. Nu le-am vizitat, prin urmare, deloc. Am preferat să-mi petrec timpul colindând prin oraș și prin împrejurimi. Am remarcat de îndată cu câtă grija ingenioasă făcuse primăria să fie măturate rigolele, ridicând, din loc în loc, mici grămezi de gunoaie care fermentau în soarele de august. Astă mi-a amintit de o anecdota sau, mai degrabă, de o glumă, pe care o citisem recent într-un ziar, în legătură cu edilii unui oraș unguresc sau sărbesc din Banat. „Atenție! Vine holera! Nu uitați de niciuna dintre precauțiile necesare!”, lisea telegrafiase de la Pesta. A doua zi a venit răspunsul: „Suntem gata! Holera poate să vină!” Cerându-se lămuriri, s-a aflat că toate măsurile de igienă constaseră în săparea anticipată a gropilor la cimitir!

Imaginea apare în impresiile de călătorie ale geografului francez și este o vedere panoramică a Clujului.

Panait Mușoiu (1864-1944)

Panait Mușoiu, cel mai important publicist anarhist de la noi, s-a născut la 18 noiembrie 1864, la Roman. În cele aproape cinci decenii de activitate, Mușoiu a publicat numeroase texte ale literaturii anarhistice clasice, a scos mai multe reviste și a înființat o editură, Biblioteca Revistei Ideei, dar și cea mai longevivă revistă anarhistă de la noi, *Revista Ideei*, apărută între 1900-1915. Îmbrăcat simplu, cu hainele mereu curate, călcate impecabil, purtând uneori o pălărie cu boruri largi și „o

151. „Fără școli” de Colin Ward / auto.text
152. „Importanța socială a școlii moderne” de Emma Goldman / auto.text
153. „Închisorile: un eșec și o crimă socială” de Emma Goldman (200?)
154. „Indwiloq” de Rowan Tree Walking Wolf (2011)
155. „Întrebă o femeie” de Traci Harris (2011)
156. „Reforma școlii” de Francisco Ferrer / auto.text
157. „Revoluția ferală” de Feral Faun (2012)
158. „Tirania lipsei de organizare” de Jo Freeman (2013) / auto.text
159. „Uitați dușurile scurte! De ce schimbarea personală nu este schimbare politică” de Derrick Jensen (2011)
160. Împreună - broșură despre formarea grupurilor de afinitate (2008)
161. „Atracția continuă a naționalismului” de Fredy Perlman / auto.text (2013)

4.6 Colecție diverse sec. XXI (2001-20xx)

162. Anarcho-feminista vol. 1 (LoveKills) / compilație audio
163. Autocolante „Creiereală” (2014)
164. Autocolant „Pilonii tiraniei” (2014)
165. Gluga Neagră aka Black Hood Society (2006) / Newsletter of the Romanian Underground
166. Gluga Neagră aka Black Hood Society (2007) / catalog martie 2007
167. Graffiti „anarhia salvează România” / Cluj
168. C.A.F. Împotriva fascismului (2001)
169. LoveKills patch

4.7 Colecție fluturași sec. XXI (2001-20xx)

170. 1 Mai (2007) / LoveKills
171. 25 noiembrie. Ziua internațională de luptă pentru eliminarea violenței asupra femeii (2007)
172. Activism împotriva violenței de gen (2006) / Ladyfest
173. Crăciun - brazi tăiați și bani aruncați
174. De ce un pașaport pentru liberă mișcare și o Europă fără granițe? (2003)
175. Distrige Fascismul!
176. Fluturaș 1 mai (2018)
177. Fluturaș de prezentare revista „Bună” (2014)

121. Ura #21 (2007)
122. zine fem #1 (2018)
123. zine fem #2 (2019)

4.5 Colecție broșuri sec. XXI (2001-20xx)

124. 2-3 ΠΡΑΓΜΑΤΑ ΠΟΥ Ξ'ΕΡΟΥΜΕ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟ' (2014) / Creiereală
125. 25 noiembrie, ziua internațională de luptă pentru eliminarea violenței asupra femeii
126. Anarhism contemporan și noi forme de acțiune (2008) / 56a Infoshop
127. Cum să organizezi o masă critică (2013)
128. Definește necesitatea (2008)
129. Despre evacuări și racismul cotidian în București / FCDL
130. Despre viața de student și cât de câcat e ea (2015) / Colectivul Negru
131. Două, trei lucruri despre voluntariat (2014) / Creiereală
132. Împotriva falselor comunități ale capitalului / auto.text
133. Institution of Hypocrisy, Corruption, Oppression and Manipulation - The Orthodox Church (2008)
134. Martie 1907, revolta țărănească din România
135. Muncă, comunitate, politică, război (2015) / Colectivul Negru
136. Munca sezonieră în Uniunea Europeană (2003)
137. Normalitate? Nu, mulțumim! (2007)
138. O lume fără politie
139. Organizarea și acțiunea la locul de muncă (2016) / MAHALA
140. Pentru binele tău: un zine despre mame, fiice și percepția asupra propriului corp / auto.text
141. Retragerea din societate (201?) / auto.text
142. Sindicalism și anarho-sindicalism în Germania: o introducere (2012)
143. Two-three things we know about volunteerism (2014) / Creiereală
144. „Către cea mai queer dintre insurecții” de Mary Nardini Gang / auto.text
145. „Construind o fundație pentru schimbare” de Jeff Luers (2011)
146. „Copiii în societate: o critică libertară” de Stephen Cullen / auto.text
147. „Copilul și dușmanii lui” de Emma Goldman / auto.text
148. „Critica teoriei marxiste a statului” de Mihail Bakunin (2011)
149. „Cum să stai în afara spitalului: un ghid pentru a supraviețui psihozei” de Jim Hindle / auto.text
150. „Ești un anarchist? Răspunsul te-ar putea surprinde” de David Graeber (2011)

garoafă roșie în colțul buzunarului batistei albe” – doar eșarfa de la gât și-o lăsa voit neglijent „peste haina de catifea cu dungi în relief”, rămășiță boemă a anilor însuflețiți petrecuți în mijlocul vechii mișcări muncitorești – Panait Mușoiu era, scrie Tudor Arghezi „un anarchist” și „unul dintre cărturarii școlii celei mai bune”. Când a împlinit 75 de ani, în 1939, Filip Brunea-Fox l-a vizitat în subsolul din strada Popa Soare, unde, senin și neabătut, Mușoiu își continua munca. „Mag al propriei euforii”, după cum îl descria jurnalistul, Panait Mușoiu a fost un spirit inclasabil, greu de prins în formula unei mișcări, un om care, prin temperament și înțelegere, nu a putut niciodată să adere la vreo dogmă exterioară și care și-a urmărit idealul aşa cum și-a trăit și viața: liber, senin și nesupus. În colecția anarhicei puteți găsi reportajul pe care în 1939 îl-a dedicat Filip Brunea-Fox.

Ce folos că e proclamată libertatea conștiinței, că însii pot să se bucure de libertatea presei, de libertatea întrunirilor, de neatingerea persoanei lor, de suveranitatea individuală, dacă îndură un regim care-i lipsește de foloasele practice ce ar decurge din bunurile acestea? Poți trămbița cât vrei, ceea ce vrei: când îți lipsesc cele de susținere, dreptul de care tu te bucuri este un drept iluzoriu sau, pe neînconjurare, o simplă bătaie de joc. (Panait Mușoiu, 1897)

Carmen Sylva (1895)

Carmen Sylva este una dintre publicațiile scoase de „cei doi Panaïti”, așa cum erau porecliti în cercurile socialiste Panait Mușoiu și Panait Zosin. Cei doi își creaseră, de altfel, și faima de „anarhiști”, clasându-se ei însăși, după mărturia unui contemporan, „cu mândrie în seria aceea de răsturnători violenți ai alcăturii sociale”. Afirmația trebuie luată, totuși, cu puțină rezervă. Era perioada în care „anarhiștii” (cu Mușoiu în frunte) fuseseră marginalizați de socialisti din cauza criticii lor față de transformarea mișcării muncitorești în partid politic (în 1893).

Revista a apărut la finele anului 1895 și a avut doar 4 numere. Titlul („Carmen Sylva”) ca și subtitlul (revistă „literar-științifică”) arăta, pe de-o parte, precauția editorilor, care nu doreau să atragă atenția autorităților, în general ostile publicațiilor socialiste și cu atât mai mult celor anarhisti. Pe de altă parte, subtitlul

dezvăluie și una dintre trăsăturile importante ale răspândirii ideilor revoluționare în România la acea vreme – o parte a muncii anarhiștilor constă în răspândirea literaturii științifice și în popularizarea științelor sau a literaturii. Cercurile de studiu anarhiste (la fel cu cele ale studenților narodnici din Rusia) erau, de fapt, cercuri de auto-instruire și emancipare populară. Găsiți în cele trei numere disponibile articole despre „știință socială”, determinism, dar și poezii (unele semnate de George Coșbuc), traduceri (un fragment din *Foamea* lui Knut Hamsun) sau portrete ale unor scriitori, cum e cel dedicat poetului Ioan Păun-Pincio la moartea sa. Nu lipsesc nici texte politice, cum e cel al anarhistului francez Elisée Reclus, *Idealul tinerimii*, tradus de Panait Zosîn, cel dedicat lui Carlo Cafiero sau cel despre mișcarea socialistă din Belgia, scris de Mușoiu după călătoria sa prin Europa.

***Sociala* (1898): prima revistă anarhistă din România publicată într-un sat**

După începutul colaborării la revista *Mișcarea socială* (1897) a anarhiștilor Panait Mușoiu și Panait Zosîn, pe când avea doar douăzeci și unu de ani, Iuliu Neagu-Negulescu se hotărăște să tipărească *Sociala* (1898), publicație bi-lunară pe care o scotea în comuna Meteleu (azi Scutelnici), jud. Buzău. Deși a avut o existență efemeră (au apărut doar câteva numere), revista a fost prima revistă anarhistă de la noi care a apărut și a fost distribuită într-un sat. Iuliu Neagu avea acasă o mică imprimerie și înjghebase și o bibliotecă cu titluri anarhiste. Familia nu privea cu ochi buni excentricitatele Tânărului Neagu, care și investise, se pare, toate economiile în aceste activități puțin lucrative. În scurt timp a și ajuns, se pare, la sapă de lemn. Revista era scrisă în întregime de Neagu, alte câteva articole fiind preluate din *Mișcarea socială* (1897): câteva texte de Panait Zosîn, Panait Mușoiu, Elié Reclus și Piotr Kropotkin. Interesant este că, încă din primul număr, Iuliu Neagu

81. Gluga Neagră #2 (2009)
82. Gluga Neagră #3 (2009)
83. Gluga Neagră #4 (2010)
84. Gluga Neagră #5 / Slogan #14 (2012)
85. Gluga Neagră #6 (2012)
86. In League with 32! #1 (2006)
87. In League with 32! #2 / Sick of being sick #1 (2007)
88. Ladyfest România - retrospectivă (2005)
89. Leave me alone zine #1 (2010)
90. Leave me alone zine #2 (2011)
91. Leave me alone zine #3 (2011)
92. Leave me alone zine #4 (2011)
93. Leave me alone zine #5 (2012)
94. Leave me alone zine #6 (2012)
95. Leave me alone zine #7 (2013)
96. Leave me alone zine #8 (2013)
97. Leave me alone zine #9 (2014)
98. Lovekills #01 (2003)
99. Lovekills #02 (2003)
100. Revolta #3 & Lovekills #4 (2004)
101. Lovekills #05 (2005)
102. Lovekills #06
103. Lovekills #07 & Ura #16
104. Lovekills #08
105. Lovekills #09
106. Lovekills #11
107. Lovekills #12
108. Lovekills #13
109. Lovekills #14
110. Lovekills #15
111. Lovekills #16 (2008)
112. Lovekills #17 (2008)
113. Madzine (2020) / Mad Pride România & Art200
114. Rezistență Antifa (2002)
115. Slogan #09 (2001)
116. Slogan #11 (2002)
117. Steagul Negru (2002)
118. Ura #01
119. Ura #04 (2002?)
120. Ura #06

- 52. Anarhia #1 (2012)
- 53. Anarhia #2 (2012)
- 54. Anarhia #3 (2012)
- 55. Bună. Zeitschrift für Befreiung & Emanzipation - nicht nur in Rumänien Nr. 1 (2014)
- 56. Bună. Zeitschrift für Befreiung & Emanzipation - nicht nur in Rumänien Nr. 2 (2015)
- 57. Bună. Zeitschrift für Befreiung & Emanzipation - nicht nur in Rumänien Nr. 3 (2016)
- 58. Bună. Zeitschrift für Befreiung & Emanzipation - nicht nur in Rumänien Nr. 4 (2016)
- 59. Bună. Zeitschrift für Befreiung & Emanzipation - nicht nur in Rumänien Nr. 5 (2017)
- 60. Bună. Zeitschrift für Befreiung & Emanzipation - nicht nur in Rumänien Nr. 6 (2018)
- 61. Cu sănge rece (Revistă anarhistă) / Lovekills
- 62. Radix #1 (2015) / Centrul Social Claca București

4.4. Colecție zine sec. XXI (2001-20xx)

- 63. A-Resem #1 (2015)
- 64. A-Resem #2 (2016)
- 65. A-Resem #3 (2016)
- 66. A-Resem #4 (2017)
- 67. Buruieni #1 (2010)
- 68. Buruieni #2 (2013)
- 69. Buruieni #3 (2015?)
- 70. Clipa Anarhiei #3 (2001)
- 71. Creiereală #1 (2014)
- 72. Creiereală #2 (2014)
- 73. Creiereală #3&4 (2014)
- 74. D.I.Y. #1 (2004)
- 75. D.I.Y. #2 (2004)
- 76. Dysnomia #1 (2016)
- 77. Dysnomia #2 (2019)
- 78. El Cabaret (2011)
- 79. Gluga Neagră #0 (2009)
- 80. Gluga Neagră #1 (2009)

formulase deja viziunea unei viitoare societăți libere, pe care o va zugrăvi în detaiu abia peste 23 de ani, în *Arimania sau Țara Bunei Înțelegeri*. Iată că, încă din 1898, el vorbea despre „o societate a bunei înțelegeri”, care urma să înlocuiască lumea actuală, construită pe exploatare și dominație.

Și peste ruinele ei, din care nici o piatră peste piatră nu va rămâne, se va întemeia mărășt «cetatea bunei înțelegeri», unde nu va ființa nici serv, nici stăpân, nici bărbat, nici femeie, ci va ființa omul în toată măreția lui. Aceasta ni-i idealul.

Iuliu Neagu-Negulescu și *Les Temps Nouveaux* (1900)

Iuliu Neagu-Negulescu nu a scris doar pentru ziarele socialiste și anarchiste de la noi, ci a fost și corespondent al cunoscutei reviste anarhistice *Les Temps Nouveaux*, editată de Jean Grave la Paris; publicație după care Neagu și-a botezat, de altfel, revistele *Vremuri Noi*, apărute în 1908 și 1935. Într-o corespondență trimisă ziarului francez, Iuliu Neagu relatează o altercație cu jandarmii, care veniseră la domiciliul său din satul Meteleu (BZ) pentru a închide „centrul mișcării anarchiste din România” și pentru a-i confisca broșurile și cărțile. Descinderea s-a lăsat, se pare, cu o încăierare generală, descrisă cu destul patos de Tânărul anarchist. Darea de seamă a apărut în nr. 37 din 1900 al publicației pariziene, fiind tradusă de noi după originalul care se află, împreună cu întreaga colecție a revistei *Les Temps Nouveaux*, printre colecțiile puse la dispoziție de Bilioteca Națională a Franței:

Aici, ca peste tot, coteria guvernamentală liberalo-conservatoare încearcă să împiedice prin toate mijloacele ca lumina mântuitoare să pătrundă la masele populare. Drept exemplu, vă pot da cele ce urmează. Săptămâna trecută, eu, tatăl meu, mama mea, două dintre surorile

mele și, de asemenea, tovarășul Ștefănescu și sase alți bărbați din satul meu, am fost chemați în fața tribunalului din Buzău. Crima noastră? Că suntem socialisti anarhiști și că i-am fi ultragliat pe deținătorii autoritații. Adevărul este că, în octombrie (1899 - n.n.), autoritațile regionale și comunale au vrut să-mi violeze domiciliul pentru a găsi, ziceau ei, „centrul mișcării anarchiste românești” și că eu, împreună cu toată familia mea, ajutați de câțiva bărbați din sat, am reușit să-i împiedicăm pe acești ticăloși să-și ducă la bun sfârșit planul de a-mi confisca biblioteca și de a-l aresta pe tovarășul Ștefănescu, care stătea la mine de ceva vreme. Cu toate acestea, au reușit să ne fure „Anarhia” de Kropotkin și manuscrisul traducerii românești, opera tovarășului Ștefănescu. Brutele în albastru, jandarmii, s-au folosit de săbii și au rănit-o pe mama și pe una dintre mătușile mele, iar mai apoi (destul de grav) și pe sora mea, Elena Dăscălescu, care, văzând brutele cu săbiile trase, a luat o toporișcă și s-a năpustit asupra lor pentru a le apăra pe mama și pe mătușa mea, care erau îngrozite. Pentru că ne-am apărat libertatea împotriva autoritaților agresive suntem acum chemați în fața tribunalului. Iată cum respectă justitia libertatea garantată de legi, această libertate a „gândirii cumsecade”, bună numai ca să fie aruncată în ochii imbecililor de către toți amăgitorii care preamăresc în mod fățănic legile doar ca să ajungă la putere.

Vremuri noi – organ communist-libertar (1908)

Una dintre publicațiile scoase de militantul sindicalist Iuliu Neagu-Negulescu, autorul utopiei *Arimania sau Țara Bunei Înțelegeri* (1923, 2018), a fost și *Vremuri noi*, revistă efemeră, apărută în 1908. Pe lângă articolele semnate de diferiți colaboratori ai revistei și dedicate liberei cugetări, anarchismului, luptei de

clasă, sindicalismului revoluționar, pacifismului tolstoian etc., în paginile publicației se găsesc și texte ale unor importanți militanți și teoreticieni

3.4 Colecție zine sec. XX (1948-2000)

34. Slogan #4 (1998)
35. Slogan #5 (1999)
36. Slogan #7 (2000)
37. Slogan #1/8 (2000)
38. Slogan #8 / Nonconformism #1 (2000)

3.5 Colecție broșuri sec. XX (1948-2000)

39. The Oriole Press, privately conducted by Joseph Ishill (1958)
40. Emma Goldman. A Challenging Rebel (1957)

3.7 Colecție fluturași sec. XX (1948-2000)

41. (Ne)fericiții producători de jucării. Ce este în neregulă cu McDonalds?
42. Fluturaș C.A.F. Cine nu se supune nu mănâncă
43. Fluturaș C.A.F. Dreptate (1998)
44. Fluturaș C.A.F. Statul și Biserică (1998)
45. Fluturaș C.A.F. Violență împotriva violenței (1998)
46. Manifest C.A.F. Celula Neagră (2000)
47. Underground Timișoara Festival. Filosofia anarhistă și punk-ul (1994)
48. Valorile UGTM / UGTM Values

4.2 Colecție volume sec. XXI (2001-20xx)

49. Toată lumea pe străzi (2009) / 56a Infoshop

4.3 Colecție reviste sec. XXI (2001-20xx)

50. Acțiunea Directă #1 (2012) / Inițiativa Anarho-Sindicalistă din România
51. Acțiunea Directă #2 (2012) / Inițiativa Anarho-Sindicalistă din România

2.3 Colecție reviste sec. XX (1901-1947)

10. Artistocratie #1 (1939)
11. Mișcarea Socială (1911)
12. Open Vistas 1.1 (January-February 1925)
13. Open Vistas 1.2 (March-April 1925)
14. Open Vistas 1.3 (May-June 1925)
15. Open Vistas 1.4/5 (November 1925)
16. Open Vistas 1.6 (December 1925)
17. The Free Spirit (1921)
18. Vegetarismul, anul I (1932)
19. Vegetarismul, anul II (1933)
20. Vegetarismul, anul III (1934)
21. Vremuri noi (1908)

2.4 Colecție broșuri sec. XX (1901-1947)

22. Capitalul de Karl Marx rezumat de Carlo Cafiero (1919)
23. Eugen Relgis: Poezii (1914-1920)
24. Patru figuri ale spiritului omenesc (1936)
25. Sacco-Vanzetti. Viața și moartea lor (1927)
26. „Anarhism și socialism” de Constantin Dobrogeanu-Gherea (1908)
27. „Cântăreți români ai Comunei din Paris” de Barbu Lăzăreanu (1948)
28. „Din marea Revoluție Franceză” de Piotr Kropotkin, în traducerea lui Panait Mușoiu (1920)
29. „În pușcăria Petro-Pavlovsc” de Zamfir C. Arbure
30. „Mihail Bakunin” de James Guillaume, în traducerea lui Ion Ionescu-Căpățână (1936)
31. „Munca intelectuală și munca manuală” de Piotr Kropotkin, în traducerea lui Lelia Pavlovici (1944)
32. „Vae Victis” de M-me Noro, în traducerea lui Cornelia Ștefănescu (1916)

2.6 Colecție diverse sec. XX (1901-1947)

33. În subsolul lui Panait Mușoiu (1939) / Reportaj de Cl. Panțiru (Filip Brunea-Fox)

anarhiști: Amilcar Cipriani, Jean Grave, Elisée Reclus. „Niciun zeu în cer, niciunul pe pământ! Nicio autoritate în cer, niciuna pe pământ!” scriau redactorii în articolul-program. „Voim să dăm lumii Dreptate și Frăție prin Libertate” lămuieau în continuare aceiași redactori înțelesul „anarhiei” și al idealului anarhist. Un text inedit publicat în numărul 2 al revistei este și poemul „Anarhist”, semnat de Al. C. Stegăreanu, care este și unul dintre puținele poeme în mod explicit anarhistice scrise în limba română.

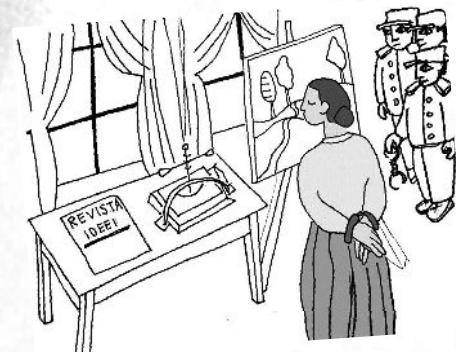
Mișcarea socială (1911)

Iuliu Neagu-Negulescu a contribuit și la *Mișcarea socială*, periodic în care anarho-sindicaliștii din România încercau să promoveze printre muncitorii anarchismul și sindicalismul revolutionar. Printre colaboratori se aflau A. Catilina (care scrisă și la revistele publicistului anarhist Panait Mușoiu), A. Gălățeanu (care va scoate în anii '20 revista *Pagini Libere*, tot de orientare „uvrieră”), Gh. Mărculescu (unul dintre cei mai constanti colaboratori ai revistelor anarhistice de la noi), dar și Lucreția Bălănescu, tovarășa de viață a lui Iuliu Neagu.

Temele abordate erau destul de variate, redactorii revistei (din care au apărut șase numere), scriind despre sindicalismul revoluționar, despre organizarea muncitorilor și cooperație, despre solidaritatea internațională și război, despre auto-educare și înființarea de școli libere, despre libera cugetare, despre pedagogie, feminism, anarchism etc. N-au lipsit nici polemice, grupul din jurul *Mișcării Sociale* fiind adeptul înființării de sindicate autonome, nesubordonate vreunui partid sau vreunui „centru”. „Noi vrem libertate!”, răspundeau, de exemplu, anarho-sindicaliștii îndemnului la „disciplină” al celor de la *România Muncitoare*, cu care, de altfel, s-au și aflat o vreme în conflict. Revista a avut și un supliment literar, *Viața Liberă*, după modelul publicațiilor anarhistice franceze, iar o vreme s-a vândut alături de fainoasa *Revista Ideei* a lui Panait Mușoiu.

Cornelia Ștefănescu

Una dintre colaboratoarele constante ale *Revistei Ideei* a fost pictorița Cornelia Ștefănescu. Ne-au rămas de la ea doar câteva texte, împrăștiate în revista publicistului Panait Mușoiu, câteva mențiuni pasagere și... descrierile din notele Siguranței. Avea, se pare, părul săten și purta câteodată o rochie albastră. O vreme a petrecut-o în Franța, de unde trimitea corespondențe la revistă, iar mai apoi a ținut un mic stand cu vederi

și ilustrații în București. Activă în mișcarea muncitorească și anarhistă, a încercat la un moment dat să sindicalizeze lucrătoarele dintr-un atelier de croitorie și a fost arestată datorită implicării într-o tipografie clandestină comunistă, petrecând mai multe luni la închisoarea Văcărești, în 1919. În închisoare a scris „De Profundis”, un text îndărjit și emoționant, greu de încadrat în vreo formulă anume, mărturie a detenției și afirmare curajoasă (chiar sfidătoare) a propriilor convingeri.

„Vremurile-s revoluționare, oamenii însă nu, căci glasul vechiului egoism e prea puternic încă. Dar noi trecem, ca niște umbre, executând gesturi, căci toate nu-s decât doar niște gesturi...” (C. Ștefănescu)

Joseph Ishill, un tipograf anarchist (1888-1966)

Originar din Botoșani, Joseph Ishill a început să deprindă lucrul cu cuvintele și cărțile încă de timpuriu, devenind ucenic tipograf la doar 14 ani. Ceva mai târziu s-a mutat la București, unde l-a cunoscut pe Panait Mușoiu, editorul *Revistei Ideei*, care i-a făcut o puternică impresie și care i-a trezit, se pare, interesul pentru autorii anarhiști. A emigrat în 1909 în Statele Unite ale Americii, la fel ca mulți

COLECȚIA ANARHIVATĂ

1.2 Colecție volume sec. XIX (18xx-1900)

1. „În exil, din amintirile mele” de Zamfir C. Arbure-Ralli (1896)
2. „Nuvele” de Mircea C. A. Rosetti (1882)

1.3 Colecție reviste sec. XIX (18xx-1900)

3. Carmen Sylva (1895)
4. Sociala (1898)

1.5 Colecție diverse sec. XIX (18xx-1900)

5. La Commune – Almanach socialiste (1877) / Zamfir C. Arbure

2.2 Colecție volume sec. XX (1901-1947)

6. „Biserica-n flăcări și alte povestiri” de Iuliu Neagu-Negulescu (192?)
7. „Dumnezeu și Statul” de Mihail Bakunin / în traducerea lui Panait Mușoiu (1918)
8. „Panait Istrati” de Alexandru Talex (1944)
9. „Temniță și exil” de Zamfir C. Arbure (1923), ediția a III-a

alți români de origine evreiască, dar a continuat să corespondeze cu Mușoiu, ba chiar să primească regulat *Revista Ideei*. S-a stabilit la New York, familiarizându-se destul de repede cu cercurile anarhiste din metropola americană și participând la animatele prelegeri ale Emmei Goldman. Începuse să se intereseze de metodele pedagogului Francisco Ferrer, iar în scurt timp a devenit unul dintre membrii „coloniei Ferrer“ din Stelton. Colonia era organizată după principii libertare și inclusivă o școală inspirată de viziunea educatorului spaniol. Aici a cunoscut-o pe Rose Freeman, poetă și traducătoare, care i-a devenit apoi tovarășă de viață. Ulterior, cei doi s-au mutat în Berkeley Heights, Ishill întreținându-se din munca de tipograf și folosindu-și timpul liber pentru a scoate reviste, cărți și broșuri. Primul său volum mai important îl-a dedicat lui Oscar Wilde, *The Ballad of Reading Gaol*, în 1916. A urmat în 1924, după moartea lui Piotr Kropotkin, superba antologie ilustrată *Peter Kropotkin: The Rebel, Thinker and Humanitarian*. Printre artiștii cu care

a colaborat sau ale căror lucrări le-a reprodus în cărțile sale s-au numărat Maximilien Luce, Louis Moreau, Théophile Steinlen, Maurice Duval et etc. Dintre gânditorii, scriitorii și libertarii căror opera tipărit sau dedicat volume, îi amintim aici pe Walt Whitman, Henry

David Thoreau, Élisée Reclus, Emma Goldman, Havelock Ellis, Rose Freeman, Eugen Relgis sau Rudolf Rocker. Una dintre cele mai reușite inițiative ale sale rămîne însă antologia apărută în două volume – în 1933 și 1937 – și intitulată *Free Vistas: A Libertarian Look on Life and Letters*, prin care Joseph Ishill încerca, după propria-i mărturisire, să ofere o idee mai clară despre „anarhism și valoarea sa estetică, atât de nesocotită chiar și de cei mai sinceri precursori ai acestui ideal“. Obișnuia să lucreze singur, scoțând tiraje destul de mici, destinate în mare măsură prietenilor și cunoșcuților săi. Era în același timp editor, traducător, corector, culegător și legător, căci „terenul muncii manuale, munca cinstită a brațelor, Ishill nu numai că nu l-a părăsit niciodată, dar a înțeles să-l înnobileze cu o

pasiune de artizan medieval“ (Henry Marcus, 1932). A murit la Berkeley Heights, la 14 martie 1966, lăsând în urma sa o colecție impresionantă de tipărituri și poate, mult mai important, pilda unui om care a trăit simplu și liber.

Iztok (1981)

În 1975, anarhiștii bulgari emigrați în Occident au pus bazele unui „periodic libertar de analiză a țărilor răsăritene”, numit *Iztok* (sau *Răsărit*). Dacă inițial revista a apărut în bulgară, în anii '80 a început să apară și în limba franceză, găzduind însă și materiale în alte limbi (română, poloneză, rusă etc.). Din colectivul redațional al revistei a făcut parte scriitorul și lingvistul Nicolas Trifon, militant libertar plecat din România în 1977.

În 1981, pe fondul nemulțumirii crescânde a muncitorilor din țară față de austерitatea economică și față de măsurile represive ale regimului de atunci, a apărut și o broșură în limba română scoasă de colectivul *Iztok*. Aceasta conține mai multe texte interesante, printre care și manifestul „Ce vor anarhiștii? (Socialism libertar, nu capitalism de Stat!)”, dar și lista propunerilor muncitorului Vasile Paraschiv pentru organizarea unor sindicate libere, autonome.

Aceste texte, plus un dosar dedicat colectivului „*Iztok*”, un interviu cu Nicolas Trifon, dar și câteva materiale despre activitatea lui Vasile Paraschiv pot fi citite în nr. 3 din *Anarhia*, revistă trimestrială apărută în 2012 la București, număr care poate fi, de altfel, citit integral în anarhivă.

Ilustrația din „*Iztok*” reia (și modifică) o frază a originalului cleric ateu Jean Meslier (1664-1729): „Je voudrais, et ce sera le dernier et le plus ardent de mes souhaits, je voudrais que le dernier des rois fût étranglé avec les boyaux du dernier prêtre.”

întreaga lume. Ea nu este însă o surpriză. Mărturiile despre amenințările, abuzurile și tortura la care sunt supuși opozanții regimului au scos la iveală o realitate despre care anarhiștii din Belarus vorbesc de multă vreme. Din păcate, detenția politică există în continuare și nu doar în Belarus. A lupta pentru o lume echitabilă, a denunța corupția și violența puterii, a milita pentru o societate din care

discriminarea și exploatarea să nu mai facă parte, sunt încă (sau pot fi) capete de acuzare. Tocmai de aceea, în fiecare an, între 23 și 30 august este săptămâna globală de solidaritate cu prizonierii politici anarhiști

rămas de atunci ultima vineri din fiecare lună. Mai apoi, „masele critice” s-au răspândit la nivel global atingând, de exemplu, un număr de 80.000 de bicicliști în anul 2008, la un eveniment organizat în Budapesta. Modul de organizare și promovarea se bazează pe principiul xerocrației, mai exact al informării descentralizate (fanzine, broșuri, fluturași puși pe biciclete, autocolane etc.). Nu există lideri, iar rutile sunt alese prin consens sau spontan, aleatoriu. Plimbarea cu bicicleta nu urmărește întotdeauna să facă lobby pentru mai multe piste de bicicletă (deși există și acest obiectiv). Mai degrabă fiecare persoană este liberă să-și inventeze propriul motiv de participare. De exemplu, unele persoane sunt acolo pentru a promova transportul non-motorizat, pentru a-și revendica orașul, iar alții pur și simplu pentru că le place să se plimbe cu bicicleta și au un sentiment de comunitate cu toți ceilalți bicicliști din Masa Critică. Pentru mai multe detalii legate de organizarea, promovarea și planificarea unei rute, în anarhivă poate fi citită broșura „Cum să organizezi o masă critică” (2013).

Săptămâna globală de solidaritate cu prizonierii politici anarhiști. ABC Belarus (2015)

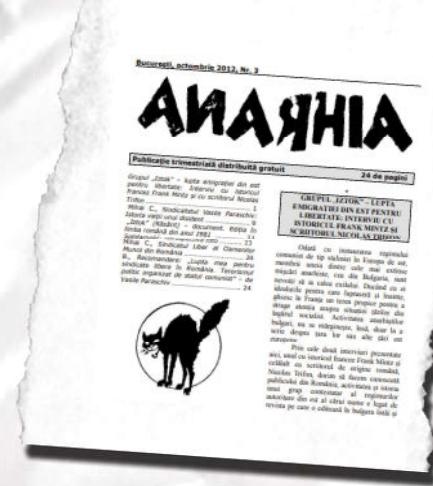
În ajunul precedentului ciclu electoral din Belarus, membri ai ABC Belarus, un colectiv de susținere și solidaritate cu prizonierii politici, au făcut un mini-torneu de informare în România cu privire la situația din țară. Îngrădirea drepturilor politice, atacurile susținute ale autorităților împotriva mișcărilor sociale, violarea repetată a drepturilor omului, dar și modalitățile de a contracara efectele represiunii au fost câteva dintre chestiunile discutate.

Represiunea violentă declanșată de autoritățile din Belarus împotriva tuturor celor care denunță în stradă brutalitatea regimului Lukașenko, a șocat în 2020

Anarhia (2012)

Una dintre cele mai interesante reviste apărute la noi în ultimul deceniu a fost *Anarhia*, publicație trimestrială scoasă în 2012 la București. Redacția își propunea recuperarea practicilor, teoriei și istoriei mișcării muncitorești și anarhistice locale, publicând eseuri, biografii, recenzii, reportaje, dar și articole de opinie, traduceri sau interviuri. Pe lângă materialele dedicate militanților sau publiciștilor anarhiști de la noi sau care s-au aflat sub influență ideilor libertare (Zamfir Arbure, Panait Mușoianu, Ștefan Gheorghiu, Nicolas Trifon etc.), în paginile revistei și-au găsit locul și texte de prezentare a principiilor sindicalismului revoluționar, anarho-sindicalismului etc.

Din cuprins : „Panait Mușoianu și *Revista Ideei*”, „Principiile sindicalismului revoluționar”, „Economia și societatea participativă: o nouă viziune economică și socială”, „În memoria lui Ștefan Gheorghiu”, „Zamfir C. Arbure: memoriile unui anarhist în România”, „O scurtă cronologie a mișcării sindicale din România de la începuturile ei până în 1933”, „Sindicalistul Vasile Paraschiv: istoria vieții unui disident”, „Interviu cu scriitorul Nicolas Trifon”.

Slogan, o publicație anarho-punk istorică (1997-2012)

Apărută între 1997 și 2012, cu pauze destul de lungi cîteodată între numere, *Slogan* este una dintre zinele cele mai longevive de la noi sau, aşa cum se autodefinea în 2010, „o publicație anarho-punk istorică”. În plus, numerele apărute arată destul de bine și faptul că ideile anarhistice au pătruns la noi preponderent prin intermediul scenei punk și underground, mai ales între anii '90 și începutul anilor 2000. Chiar dacă nu a existat o suprapunere perfectă între cele două, punctele

de intersecție, afinitate și convergență au fost și sunt în continuare numeroase.

Primul număr, scos în 1997, nu se numea *Slogan*, ci *Punklub Magazine*, găzduind materiale despre scena underground și punk (națională și internațională): The Exploited, Ura de după Ușă, Dead Kennedys, Sid Vicious și alții. Numărul 3 din 1998 a fost dedicat ediției a doua a Underground Timișoara Festival, care a reunit cele mai cunoscute trupe de punk de la noi de atunci. Începând cu 1999, subtitlul zinei se schimbă din „underground zine” în „underground anarcho-punk zine”, marcând astfel o turnură politică mai clară. De altfel, pe coperta numărului 5 apar în engleză definițiile termenilor „anarchie”, „anarhism” și „anarhist”. În numerele care vor urma, alături de articole și interviuri cu formații din „underground” apar tot mai mult materiale dedicate mișcării anarhistice, de la Pierre-Joseph Proudhon, la grupul Class War din Marea Britanie. Au fost promovate și acțiuni antifasciste sau evenimente tipic anarhistice, ca „Food Not Bombs” sau „Critical Mass” (în numărul 11 din 2002). În același timp, componenta underground a rămas importantă, aşa cum o demonstrează și nr. 14 (2012), un număr de „revenire”, care cuprinde materiale cu trupe locale ca Void Forger, P.O.V., Mediocracy sau Clitgore și o recenzie a festivalului Reclaim! Underground Timișoara Festival. Au apărut 14 numere, unele fiind split-uri cu alte zine (*Nonconformism* sau *Gluga Neagră*). Câteva dintre acestea pot fi, bineînțeles, descoperite și citite și în anarhivă.

Gluga Neagră – fanzin Do it Yourself Hardcore Punk

Gluga Neagră e o zină care nu are nevoie de foarte multe prezentări. Apărută între anii 2009-2012, publicația era scoasă de colectivul „*Gluga Neagră*” sau „*Black Hood Society*”, care anima și Atelierul D.I.Y. din Timișoara, un spațiu

pe diferite teme: mediu, ecologie, lupta anti-patriarhală, anti-fascism, organizare, migrație și refugiați, dar și un dosar dedicat mișcării anarhistice din România de la începutul anilor 2000, preluat integral din *Abolishing Borders from Below* (în limba engleză). Numere din Buruieni s-au găsit și la Târgul Autonom de Carte de la Cluj (20-21 noiembrie 2019).

„Patria noastră e lumea întreagă, legea noastră e libertatea!” (Buruieni, nr. 2)

Creiereală (2014)

Creiereală, „revistă lunară pentru autonomia gândirii critice”, a avut o perioadă de viață scurtă, apărând în iarna-primăvara anului 2014. În cele 4 numere, *Creiereală* s-a concentrat, în mod serios sau mai hazliu, pe tema conștiinței de clasă a muncitorilor și a studenților, dintr-o perspectivă mai degrabă autonomistă decât anarhistă. Zina era distribuită gratuit și se putea găsi și în câteva locuri din Cluj. Pe lângă revistă, de 1 mai 2015, colectivul editorial a pregătit și câteva afișe și fluturași cu tematică muncitorească, folosindu-se de imagini din filme vechi românești.

Masa Critică (Critical Mass)

Critical Mass sau Masa Critică e o formă de organizare politică și de acțiune directă, dar mai ales un bun prilej de a pune în practică, prin organizare non-ierarhică și anti-autoritară, contestarea modelelor sociale și urbane actuale.

Primul eveniment de acest fel a avut loc la San Francisco, pe 25 septembrie 1992, atrăgând 48 de participanți. Ziua în care sunt organizate masele critice a

exprimare și distribuirea de mâncare gratuită nu sunt ilegale, nici crime (încă). Represiunea guvernului a avut ca rezultat răspandirea colectivelor autonome „Hrană, nu Bombe” (Food not Bombs) în întreaga lume. Puterile statului au motive serioase să se simtă „terorizate”, pentru că această mișcare nu numai că se răspândește incontrolabil, dar a inspirat și alte mișcări, cum ar fi Pirate Radio și Indymedia, Rainforest Action, Direct Action Network, dar și mișcările „Biciclete, nu Bombe” (Bikes Not Bombs) sau proiectul „Locuințe, nu Pușcării” (Homes Not Jails).

În anarhivă puteți găsi mai mulți fluturași de la acțiuni „Hrană, nu Bombe” din București, Craiova, Iași, Cluj sau Timișoara.

Occupy UBB (2013)

La 26 martie 2013 începea ocuparea Universității Babeș-Bolyai de către studenți. Unul dintre sloganele ocupării a fost „Universitatea este a tuturor!”

În anarhivă se găsesc câțiva fluturași cu revendicările de atunci ale studenților, care denunțau subordonarea universității intereselor politice și de grup, dar mai ales abdicarea în fața imperativelor „pietei” și nesocotirea intereselor studenților.

„În loc să reprezinte o pregătire pentru viață, Universitatea ne face dependenți de un sistem socio-economic disfuncțional: învățământul universitar este o marfă frumos împachetată și servită unor studenți-dienți a căror unică valoare după absolvire este aceea de potențiali angajați.”

Buruieni (2010-2015)

Buruieni este o zină apărută între 2010-2015, în trei numere. De-a lungul timpului au apărut în paginile zinei mai multe traduceri, ilustrații și texte originale

cute organizate de noi sau de alții... toate acestea alături de articole și reportaje despre idei și probleme aduse pe foaie de oameni ca tine sau ca mine.”

În paginile zinei se găsesc interviuri cu trupe precum Pavilionul 32, Haos, Bernays Propaganda, Coins as Portraits, I stared into the forest, Livia Sura, Stuck in a Rut etc.

El Cabaret (2011)

El Cabaret a fost unul dintre proiectele din sfera Atelier D.I.Y., 32 Seconds și Gluga Neagră. Sub acest nume au apărut mai multe colaje, o zină, dar și un proiect/performance muzical. Universul El Cabaret însemna, în propria descriere: „music (industrial, electro, noise, punk...), visuals, performance theatre, traditional folk goat-dance, texts, audio quotes from films and life, collages/zines...” Ca „one man punk performance squad”, El Cabaret a participat în 2011, alături de Coins As Portraits și I Stared Into the Forest, la un

autonom dedicat concertelor și altor evenimente. Colectivul era unul hardcore/punk și continua ceea ce era cunoscut drept „mișcarea underground” din Timișoara, contribuind, printre altele, la organizarea festivalurilor No Borders, Reclaim! Underground Timișoara Festival și Independent Voices (#6), dar și a altor evenimente și acțiuni. Zina, asa cum e descrisă în numarul zero din 2009, încerca să ofere informații despre concerte, dar și interviuri cu formațiile care urmau să cânte în România, „recenzii la evenimentele trecute organizate de noi sau de alții... toate acestea alături de articole și reportaje despre idei și probleme aduse pe foaie de oameni ca tine sau ca mine.”

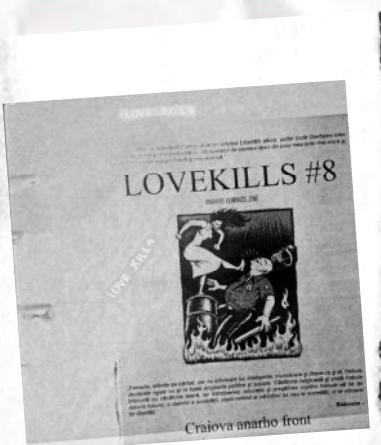
turneu de concerte/performance-uri în mai multe orașe din Europa. Tot în 2011 a apărut și zina omonimă, o colecție de colaje cu mesaje radicale, de critică socială și anti-autoritară. Zina era însotită de un CD cu piesele El Cabaret.

„Hang on, Companion! ... The worst is yet to come!!!

Our rage against the machine is sold for the benefit of the machine. If you beat them at their own game, you've lost.

Hang on, Companion! ... The worst has not passed yet!"

Lovekills (colectiv și zină anarcha-feministă)

Undeva la începutul anilor 2000 se naște Lovekills, o colectivă radicală, anarcha-feministă, în care au fost implicate mai multe activiste din orașele Timișoara, București și Craiova. Orientarea zinei era una anti-patriarhală, anti-fascistă, anti-militaristă. Printre numeroasele acțiuni la care a luat parte, colectiva Lovekills, împreună cu alte grupuri anarhiste precum *Ura*, *Revolta* și *Info-Propaganda*, a publicat în 2002 primul număr din zina *Lovekills*. Gândită ca o platformă alternativă la sursele de informare de la acea vreme, zina își propunea să documenteze istoria și dezvoltarea practițiilor anarhiste (publicând biografii precum cele ale lui Sofia Perovskaya, Louise Michel, Voltairine de Cleyre, Emma Goldman, Leah Feldman), dar și să relateze despre acțiunile altor grupuri anarcha-feministe: Rote Zora (Germania de Vest), Mujeres Creando (Bolivia), Erinyen Collective (Berlin) etc.

Tot la inițiativa colectivei, în anul 2006 se organizează prima ediție a Festivalului Lovekills care a inclus ateliere practice de auto-apărare, expoziții, documentare și discuții pe teme precum etichetarea în mișcarea punk, rolul bisericii ortodoxe în opresiunea femeii, violența împotriva femeilor etc. Doi ani mai târziu, cu ocazia

Spațiul D.I.Y. Craiova (2011-2015)

Între 2011 și 2015 a funcționat la Craiova „Spațiul D.I.Y.”, un spațiu autonom care timp de câțiva ani a găzduit și inspirat inițiative, idei și acțiuni ghidate de principiile egalității și solidarității. Există și o mică bibliotecă și un free-shop, se organizau proiecții și discuții, concerte sau petreceri, dar și acțiuni „Hrană nu Bombe” sau „Târguri Autonome”.

De 1 mai 2015, grupul a organizat o acțiune „Hrană nu bombe” la Craiova. Din scurtul comunicat care însoțea afișul:

„De 1 mai celebrăm lupta împotriva exploatarii capitaliste, solidaritatea internațională și dorința pentru o lume mai justă, mai liberă, mai pașnică. Pe 1 mai noi alegem să ne petrecem ziua alături de aceia care resimt din plin violența pe care este construită actuala ordine socială, într-un mod care să amintească de spiritul solidarității, atât de atacat și ignorat în societatea noastră.”

Hrană, nu Bombe! (Food not Bombs)

Acțiunea „Hrană, nu Bombe” (Food Not Bombs) a pornit la începutul anilor '80, din inițiativa mai multor activiști și în urma protestelor anti-război din Statele Unite, dar mai ales ca răspuns la politicile de discriminare a oamenilor fără adăpost. Colectivele anarchiste descentralizate, dedicate non-violenței, care au început să organizeze aceste acțiuni, au fost în repetate rânduri atacate de forțele de poliție din Statele Unite și puse sub supravegherea FBI-ului și a serviciilor de informații. Mișcarea a fost inclusă de FBI pe lista amenințărilor teroriste. Multă voluntari „Hrană, nu Bombe” (Food Not Bombs) au fost arestați sub acuzația de terorism. Desigur, acuzațiile nu au avut vreo sansă în sala de judecată deoarece libertatea de

consideram depășită! [...] Suntem împotriva razboiului, oricare ar fi scopul declarat al acestuia. [...] Suntem împotriva politicii marilor corporații care, în urma acaparării puterii (economice, financiare, politice), tind să domine viața socio-culturală a individului prin stabilirea artificială a unor standarde generale de comportament, gust public etc.” (Manifest D.I.Y.S.M.)

9 noiembrie – Ziua internațională de luptă împotriva fascismului și a tuturor formelor de discriminare (2007)

9 noiembrie este o zi importantă în calendarul luptei împotriva fascismului și a tuturor formelor de discriminare. 9 noiembrie 1938 marchează momentul funest al „nopții de cristal” și dezlănțuirea persecuțiilor naziste împotriva populației evreiești.

Istoria recentă, crizele și transformările tot mai autoritare ale capitalismului scot la iveală discursuri care cultivă în continuare ura rasială, antisemitismul, marginalizarea celor vulnerabili și xenofobia, ascensiunea neo-fascismului fiind, din păcate, o realitate a lumii contemporane.

În România au existat de-a lungul vremii mai multe acțiuni dedicate zilei de 9 noiembrie: proiecții de filme documentare, acțiuni de solidaritate cu oamenii fără adăpost, acțiuni „hrană, nu bombe”, discuții și ateliere de combatere a racismului, demonstrații în București, Timișoara, Cluj, Craiova, publicații de informare, concerte anarho-punk etc. O parte dintre acestea pot fi redescoperite în colecția anarhivei, unde puteți găsi o colecție de afișe, broșuri și fluturași pe această temă.

summit-ului NATO organizat la București (2008), brutalitatea intervenției forțelor de ordine este sugestiv redată pe blogul colectivei și în paginile zinei. Cu acesta ton radical, numeroasele articole apărute în zina Lovekills denunță hărțuirea stradală, sistemul penitenciar sau rolul poliției în perpetuarea violenței împotriva femeilor. O privire critică este acordată și sexismului din cadrul mișcării punk/anarhistice din România din perioada respectivă, neasumarea sa politică fiind, de asemenea, adusă în discuție.

„Fetele nu ascultă muzică punk. Fetele sunt prea timide să meargă la concerte. Fetele ar trebui să-și păstreze părurile pentru ele. AICI SUNT FETELE CARE SĂ DEMONSTREZE CĂ ASTA ESTE GREȘIT! Fetele cântă muzică punk. Fetele merg la toate concertele. Fetele publică reviste și se exprimă deschis. Fetele și băieții acționează împreună. E timpul să contribui și tu, Depinde te tine!” (colectiva Lovekills)

Mai multe detalii legate de acțiunile colectivei și despre zina Lovekills puteți citi în texte indexate în anarhivă sau în articolul publicat în revista CUTRA în 2020 și care le-a fost dedicat: Adina Marincea, „Asta (nu) e o poveste de dragoste! Lovekills, punk și anarcha-feminism în România”.

autotext – colectivă editorială autonomă (2013)

Colectiva editorială autonomă autotext s-a încheiat în 2013 ca un pretext pentru organizarea Târgului de Carte Autonom care urma să aibă loc în același an la Cluj. În prezent, autotext a rămas același pretext activ pentru publicarea unor materiale care rup ritmul narațiunilor spuse și impuse de alții și care reflectă preocupările diverse ale membrilor colectivei, având însă și un scop clar: popularizarea pedagogiei libertății.

*Din manifestul autotext (2013):
„Autotext nu este a nimăului, ci este*

a tuturora. Autotext va fi parte din acest proces al schimbării. Autotext nu este «aici» sau «acolo», ci este oriunde este nevoie să fie!»

Broșurile și zinele traduse și publicate de autotext pot fi citite în colecția anarhivei. Dintre ele pot fi amintite:

Mary Nardini Gang, „Către cea mai queer dintre insurecții”

Emma Goldman, „Copilul și dușmanii lui”

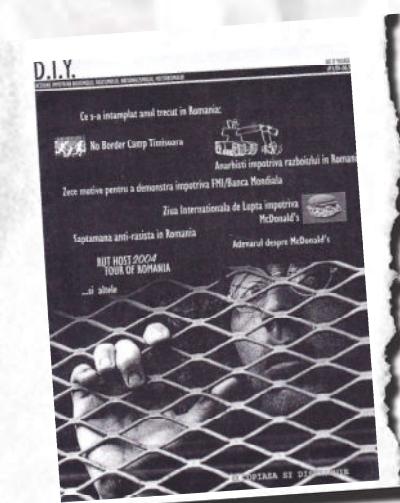
Colin Ward, „Fără școli”

Stephen Cullen, „Copiii în societatea: o critică libertată”

„Pentru binele tău: un zine despre mame, fice și perceptia asupra propriului corp”

Jim Hindle, „Cum să stai în afara spitalului: un ghid pentru a supraviețui psihotezi”

D.I.Y. (2004)

O altă zină apărută la începutul anilor 2000 prin contribuția mai multor militanți din cadrul scenei punk a fost publicația sugestiv intitulată *D.I.Y.* Încă din primul număr, apărut în 2004 la Timișoara, se urmărea promovarea principiilor organizării anti-autoritare și astfel crearea unei culturi a rezistenței și a inițiativelor autonome. În același timp, în paginile zinei au apărut materiale dedicate diferitelor demonstrații, concerte și acțiuni organizate în țară și peste hotare, dar și detalii despre protestele împotriva proiectului de la Roșia Montană, Băncii Mondiale, rasismului

sau militarismului. Odată cu declanșarea războiului din Irak au avut o serie de acțiuni de protest organizate în Craiova, București și Timișoara – toate denunțau militarizarea și războiul, dar și implicarea României în conflict

alături de S.U.A. Unul dintre solgane a fost „NU războiului! NU în numele nostru! NU în numele tuturor!”

O relatată interesantă din paginile zinei este cea de la No Border Camp din 2003. Festivalul a avut loc în Timișoara unde, timp de o săptămână, s-au organizat concerte, proiecții de film, acțiuni și discuții pe tema imigrației sau a lagărelor de detenție pentru refugiați. De asemenea, în numărul 2 (2004) apare și o prezentare a proiectului Ladyfest, „eveniment menit să încurajeze talentul artistic al fe-melor în muncă, artă, film și educație” și care ulterior s-a concretizat în Festivalul Ladyfest. Recomandăm ca lectură articolul „Săptămâna anti-rasistă în România”, apărut în primul număr. Cu acea ocazie s-a organizat un număr impresionant de acțiuni de informare împotriva rasismului, dar și marșuri, concerte, concursuri de afișe anti-rasiste, proiecții de filme în orașe precum Sibiu, Ploiești, Oradea sau Bacău, toate acestea încheindu-se cu Festivalul Underground Timișoara.

Do-it-Yourself Satu-Mare (2006)

În primăvara anului 2006, mai mulți tineri interesați de subcultura punk și diy, dau naștere colectivului D.I.Y.S.M. (Do-it-Yourself Satu-Mare). La scurt timp după organizarea primului concert, colectivul lansează o serie de discuții, ateliere, proiecții de film, dau interviuri la radio pe teme legate de mișcarea underground și crează un blog. Conform relatărilor acestora, singurele canale de informare de care dispuneau erau Myspace, Indymedia și broșurile care circulau la concerte. S-au creat legături și cu alte grupuri diy, precum BHCB din Bistrița. Un alt aspect la care cei de la D.I.Y.S.M. țineau foarte mult era ca toți cei interesați de evenimentele organizate de colectiv să poată avea acces gratuit. În primul manifest, ei se declarau, în plus, împotriva naționalismului, războielor, și capitalismului.

„Considerăm naționalismul ca fiind sursa unor grave disensiuni între oameni, posibil mobil al manipulării lor în conflagrații intersta-te. Însăși noțiunea de stat național unitar o